

# TERVISEAMET HEALTH BOARD

Ülle Rajasalu  
Harju maavanem  
[ulle.rajasalu@harju.maavalitsus.ee](mailto:ulle.rajasalu@harju.maavalitsus.ee)

03.05.2017 nr 9.3-1/3529-14

Jevgeni Ossinovski  
tervise- ja tööminister  
[jevgeni.ossinovski@sm.ee](mailto:jevgeni.ossinovski@sm.ee)

Andres Anvelt  
siseminister  
[andres.anvelt@siseministeerium.ee](mailto:andres.anvelt@siseministeerium.ee)

## Järveküla Saare kinnistu ja lähiala detailplaneeringu kooskõlastamisest

Rae Vallavalitsus esitas Terviseametile (edaspidi amet) planeerimisseaduse § 127 lg 1 alusel kooskõlastamiseks 21.06.2016 algatatud Saare kinnistu ja lähiala detailplaneeringu.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on moodustada ühiskondlike ehitiste maa sihtotstarbega krunn, kuhu rajada antud piirkonda teenindav lasteaed. Planeeringuga määratakse ehitusõigus ja hoonestustingimused, lahendatakse liikluskorraldus, juurdepääsud ja varustamine tehnovõrkudega. Detailplaneeringuga muudetakse Harjumaal Rae vallas Järvekülas asuva Saare kinnistu (katastritunnus 65301:001:3489; sihtotstarve 100% maatulundusmaa), mille üldplaneeringujärgne perspektiivne maakasutuse juhtotstarve on elamumaa, senine maakasutuse sihtotstarve ühiskondlike ehitiste maa sihtotstarbeks ning tehakse ettepanek Rae valla üldplaneeringu muutmiseks. Planeeritav ala asub Peetri aleviku lõunapoolses osas Jüri-Järveküla mnt ja Turu tee ääres. Põhjast ja idast piirneb planeeritav ala äri- ja tootmismaa kinnistutega, läänest ja lõunast perspektiivsete elamumaade ja väikeelamute uusarendusega.

Amet ei ole Järveküla Saare kinnistu ja lähiala detailplaneeringut kooskõlastanud, kuid sõltumata ameti poolsest mitte kooskõlastamisest võeti käesolev detailplaneering Rae Vallavalitsuse 04.04.2017 korraldusega vastu. Ameti hinnangul ei ole planeeritava ala väliskeskkonna tingimused lasteasutuse rajamiseks sobilikud. Arvamuses tugineme eeskätt ameti praktilistele kogemustele kaebuste lahendamisel (müra, lasteasutused jne) ning ameti ekspertide hinnangule, kes muuhulgas on ka kohapealsete oludega tutvunud.

Leiame, et laste tervise hoidmine ja kaitsmine on prioriteet, mistõttu peab lasteasutuse planeerimisel olema kindel veendumus, et lastele tagatakse tervist toetav ja tervislik keskkond,

Tartu mnt 85      Tel    +372 694 3500  
10115 Tallinn

[www.terviseamet.ee](http://www.terviseamet.ee) e-post: [kesk@terviseamet.ee](mailto:kesk@terviseamet.ee)  
Registrikood 70008799

|                                                 |                         |                    |
|-------------------------------------------------|-------------------------|--------------------|
| Tervishoiutöötajate ja tegevuslubade registrite |                         |                    |
| osakond:                                        | Gonsiori 29, Tallinn    | tel 650 9847       |
| Kemikaaliohutuse osakond:                       | Gonsiori 29, Tallinn    | tel 626 9388       |
| Esmatasandi tervishoiu osakond:                 | Gonsiori 29, Tallinn    | tel 650 9861       |
| Erakorralise meditsiini osakond:                | Gonsiori 29, Tallinn    | tel 626 9860       |
| Järelevalve osakond:                            | Hiiu 42, Tallinn        | tel 694 3724       |
| Meditsiiniseadmete osakond:                     | Põllu 1a, Tartu         | tel +372 5809 4339 |
| Kesklabor:                                      | Kotka 2, Tallinn        | tel 694 3673       |
| Tartu labor:                                    | Põllu 1a, Tartu         | tel +372 5809 3071 |
| Kohtla-Järve labor:                             | Kalevi 10, Kohtla-Järve | tel +372 5880 3572 |

seada nii sise- kui väliskeskkonnas. Amet on seisukohal, et käesoleva planeeringuga antud veendumust ei ole ning tervist toetavaid tingimusi planeeringualal ei ole võimalik tagada eeskätt seetõttu, et planeeritav ala asub liiga lähedal Vana-Tartu maanteele.

Maanteeliikluse negatiivsed mõjud tulenevad peamiselt müra- ja õhusaastest. Müratasemeid on võimalik leevendada kui rakendatakse müravastaseid meetmeid (nt. müratõke), kuid mis ei ole piisavad õhusaaste leviku takistamiseks. Seetõttu on planeerimisel äärmiselt oluline saastetundliku objekti asukoha valik ja kaugus saasteallikatest, mis arvestaks saasteallikate ja -ainete pikaajaliste mõjudega. Maanteetranspordist eralduvatest saasteainetest avaldavad inimesele kõige suuremat mõju lämmastikdioksiid, süsinikoksiid ning peened osakesed.

Inimeste tundlikkus õhusaastele on erinev, kuid eriti tundlikud õhusaaste osas on lapsed, sest nende immuun- ja hingamissüsteem pole nii välja arenenud kui täiskasvanutel. Ühtlasi tuleb arvestada, et lapsed hingavad sisse 50% rohkem õhku, seega ka rohkem saasteaineid ühe kaaluühiku kohta kui täiskasvanud. Lisaks avalduvad negatiivsed tervisemõjud lastel madalamatel õhusaaste tasemetel kui täiskasvanutel. Perioodidel, mil õhusaastetasemed on kõrged, võivad tundlike inimgruppide tervises seisundid halveneda niivõrd, et nad peavad oma igapäevaseid tegevusi piirama või abi saamiseks isegi arsti poole pöörduma.

Õhusaaste puhul on eriti olulised just pikaajalisest ekspositsioonist tulenevad kroonilised mõjud ning teaduslikud uuringud on näidanud, et välisõhus esinevad osakesed (PM<sub>10</sub>) võivad esile kutsuda negatiivseid tagajärgi hetkel kehtivatest piirväärtustest madalamatel kontsentratsioonidel.

Õhusaaste tulemusena lüheneb meie eluiga ning esinevad erinevad haigused, mida on uuritud nii ülemaailmselt kui üle-euroopaliselt.

Lisaks mõjutavad Saare kinnistu maa-ala negatiivselt mitmed läheduses asuvad tootmismaa sihtotstarbega maa-alad:

- Turu tee 25 kinnistul (100% tootmismaa) asub iseteenindav jäätmepunkt, mis võtab vastu haljastus-, ohtlikke - kui elektroonikajäätmeid, samuti lehtklaasi, vanapaberit, plastijäätmeid ja pakendijäätmeid.
- Turu tee 30 kinnistu (70% tootmismaa, 30% ärimaa), hoonestatud.
- Turu tee 30a kinnistu (100% tootmismaa), hoonestatud.
- Vana-Tartu mnt 74 kinnistu (75% tootmismaa, 25% ärimaa), hoonestatud.
- Vana-Tartu mnt 75 kinnistul (50% tootmismaa, 50 ärimaa) paikneb toimiv viljakuivati. Ametil on varasem kogemus viljakuivatite tööst tulenevate mürakaebuste menetlemisel ning on seisukohal, et planeerimisel tuleks vältida uute müra- ja saastetundlike objektide planeerimist viljakuivatite lähedusse. Viljakuivatid on probleemsed objektid olnud seetõttu, et oma tegevusega põhjustavad häiringuid (müra, tolm) hooajaliselt ning mille vastu on äärmiselt keeruline leevendavaid meetmeid rakendada.

Märgime, et ka keskkonnasõbraliku tootmise puhul on tootmisprotsesse, mida tehakse tootmisettevõtte territooriumil: kauba või toorme toomine, ladustamine, suuremõõduliste detailide kokkupanek või töötlemine, jäätmete ja valmistoodangu laadimine, väljavedu ja muud müra ning õhusaastet põhjustavad tegevused. Tootmisteggevuse müra on reeglina kaootiline ja keeruline hinnata. Ühekordsed mürasündmused ja müra muutlik iseloom võivad häiringuid põhjustada isegi siis kui tööstusmüra vastab normtasemetele. Seetõttu ei ole müratundlike alade ja tootmisalade kõrvuti planeerimine soovitatav ka siis, kui tegemist on keskkonnasõbraliku tootmisteggevusega.

Lisaks väärrib tähelepanu asjaolu, et planeeritav ala jääb osaliselt Järveküla-Jüri nr 11330 maantee kaitsevööndisse - 30m.

Tuginedes eeltoodule oleme seisukohal, et planeeritav ala ei asu sotsiaalministri 06.10.2011 määruse nr 131 „Tervisekaitsenõuded koolieelse lasteasutuse maa-alale, hoonetele, ruumidele, sisustusele, sisekliimale ja korrashoiule“ § 3 lg 3 mõistes mõistlikul kaugusel ettevõtetest ja rajatistest, mis saastavad õhku, vähendavad insolatsiooni, tekitavad müra. Ameti hinnangul ei ole planeeritava ala tingimused lasteaia rajamiseks sobilikud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiiu Aro  
peadirektor

Koopia: Rae Vallavalitus [info@rae.ee](mailto:info@rae.ee)

Hedi Harzia [hedi.harzia@terviseamet.ee](mailto:hedi.harzia@terviseamet.ee)  
Rasmus Pruus [rasmus.pruus@terviseamet.ee](mailto:rasmus.pruus@terviseamet.ee)  
Joko Virtmann [joko.virtmann@terviseamet.ee](mailto:joko.virtmann@terviseamet.ee)